

BEELDENDE KUNST & PODIUM

‘Landschap met springwegen’ van Pieter de Buysser

DE FLESSEN VAN JELTSIN

In zijn voorstellingen laat theatermaker en -schrijver Pieter de Buysser vaak zien hoe het kleine verhaal van het individu ondergedompeld is in de grote vragen en verhalen uit de filosofie of de geschiedenis. Dat is niet anders in ‘Landschap met springwegen’, een voorstelling opgebouwd rond voorwerpen die aanwezig waren op bepalende momenten uit de wereldgeschiedenis.

Julie RODEYNS

“Ik heb zand uit de grot van Plato”, antwoordt de Buysser wanneer ik hem vraag welke objec-

ten hij verzamelde. De kunstenaar verkreeg het zand via een samenwerking met de universiteit van Athene, die op de historische site net buiten de Griekse hoofdstad aan het werk is. “Ook een handschoen van Adam Smith, leeggoed van Boris Jeltsin en een kartonnen doos die toebehoorde aan Guy Debord gebruik ik”.

Drie jaar werkte de Buysser aan dit project. “‘Landschap met springwegen’ speelt zich af in de voortuinen van vage villaatjes, het is een verhaal over de goed verzorgde Opel van mijn broer, over het snepende besef dat het niet meer is wat het geweest is en hoe toch tegelijk altijd alles zal blijven zoals het was, het gaat over Thomas Van Aquino en Henri Ford in een verhaal dat snort’, aldus de maker die zelf op het podium staat. “Ik ontmoet een bijzondere jongen, hij neemt me mee op een tocht. Die tocht leidt langs de verschillende verzamelde historische objecten die in een vertelling aan elkaar worden gehaakt.”

HIER EN NU

Vanwaar de keuze om de wereldgeschiedenis aan te boren via historische objecten? De Buysser: “Wat ik interessant vind is de fysieke kwaliteit van deze objecten op scène: ze maken duidelijk

‘Picture found in a hollow tooth of a Stalin victim, 1948’, foto: the Zonap-archive, Houston.

dat geschiedenis iets is dat tastbaar is, iets dat we zelf maken. De beeldenindustrie vervreemdt ons van het meest eenvoudige, directe.” En vanwaar de Buyssers (trouwens niet nieuwe) fascinatie voor geschiedenis? “Ik ben vooral geïnteresseerd in het moment waarin alle gisterens en morgens imploderen. Het hier en nu. Als theater iets is dan wel: de kunst van het materiële hier en nu. Ik zoek in de archeologie van onze geschiedenis holtes voor het ‘nog niet’: wat we kunnen worden. Daartoe is eerst een historische ontmijningsoperatie nodig. Het idealisme van Plato met

het spuwen op de reële werkelijkheid tekent ons nog steeds. Alle objecten die ik verzamelde zijn verbonden met dergelijke fundamentele kloofkappers die de structuur van ons denken in grote mate blijven bepalen. Door die objecten in een andere configuratie op scène te zetten, doe ik een voorstel voor een andere grondstructuur van ons hele huishouden.”

De objecten dienen bij De Buysser dus niet als illustratie, maar hebben een dramaturgische waarde. De Buysser: “Het beeld maakt dat ik vele dingen niet hoeft te zeggen, dat ik metatekst kan weglaten. Een beeld is immers spraakzaam en beelden kunnen dingen uitdrukken die met taal niet uitgedrukt kunnen worden (en vice versa). Neem bijvoorbeeld de flessen van Boris Jeltsin: als ik er niet bij vertel van wie ze waren, zouden ze een leeg beeld vormen. Tegelijk maakt het beeld dat ik heel veel dingen niet hoeft uit te leggen. Zowel in beeld als woord ga ik op zoek naar een generositeit aan betekenissen, een perspectief dat verder reikt dan het eenduidige, en ook verder dan het meerduidige...”

Pieter de Buysser, ‘Landschap met springwegen’ van 20-22 februari in Kaaistudio’s, O.L.V. van Vaakstraat 81, Brussel, daarna op tournee doorheen België en Nederland, www.pieterdebuysser.com